

VIZIJA I MISIJA E-UČENJA NA SVEUČILIŠTU U DUBROVNIKU

UVOD

Lisabonskom strategijom Europska unija je zacrtala cilj da do 2010. godine postane najdinamičnije i najkonkurentnije gospodarstvo svijeta, temeljeno na znanju, sposobno za održiv razvoj i sposobno ponuditi brojnija i bolja radna mjesta, u okruženju socijalne kohezije i očuvanog okoliša. Jednu od okosnica te strategije čine programi u području cjeloživotnog učenja i primjene e-učenja. Očekivanja nisu samo u području povećanja konkurentnosti gospodarstva i zaposlenosti stanovništva, nego i u poticanju veće socijalne uključenosti i aktivnijeg stava građana i omogućavanju njihovog osobnog razvitka i zadovoljavanja osobnih potreba.

I hrvatska nacionalna strategija razvoja obrazovanja (Plan razvoja odgoja i obrazovanja 2005.- 2010. u Republici Hrvatskoj) u posebno prioritetnim područjima razvoja izdvaja i "razvijanje navika cjeloživotnog učenja", "primjenu informatičko-komunikacijske tehnologije", te "inovativne pristupe u odgojnom i obrazovnom procesu i usklađivanje s programima EU na svim razinama".

U kontekstu misije i ciljeva Sveučilište u Dubrovniku prilagođava se promjenama u napretku znanosti, promjenama u nastavnim metodologijama te odgovara na potrebe studenata i očekivanja zaposlenika i zajednice, nastojeći promovirati Sveučilište kao instituciju svjetske kvalitete kako bi se privukli što bolji studenti, domaći ili strani, promičući međunarodnu, posebice europsku suradnju u visokomu obrazovanju i u znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti.

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU I NJEGOVO OKRUŽENJE

Tradicija stvara sadašnjost

Sveučilište u Dubrovniku temelji se na povijesnoj tradiciji grada Dubrovnika koje je stoljećima njegovalo obrazovanje, kulturu i znanstveno istraživanje kao iskaz vlastitoga identiteta, od davnih vremena prepoznatog diljem svijeta. Dubrovačko je Sveučilište, mlado i još uvijek malo po brojnosti i opsegu, ali značajno s obzirom da svoju sadašnjost i budućnost temelji na povijesno kulturnoj stečevini europskih sjedišta kulture, umjetnosti i obrazovanja.

Ustroj

Sveučilište je ustrojeno prema modelu koji omogućuje njegovu potpunu integriranost. Nastavne aktivnosti organizirane su u okviru odjela na kojima se izvode sveučilišni i stručni studiji, ustrojavaju i izvode nastavni, znanstveni i visokostručni rad. Izvedba nastavnih planova i programa u skladu je s preporukama Bolonjske deklaracije prema kojima je proces obrazovanja aktivan partnerski odnos nastavnika i studenata prilagođen osobinama i potrebama svakog studenta s jasno pretpostavljenim obrazovnim ciljevima i jasno dodijeljenim odgovornostima za postizanje tih ciljeva.

Prema svom ustroju Sveučilište u Dubrovniku osigurava unutarnju i vanjsku mobilnost studenata, nastavnika i znanstvenika, racionalnu uporabu ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih studija, te nadzor i stalni porast kvalitete i konkurentnosti nastavnoga, znanstvenog, umjetničkog i stručnog rada.

Planovi i programi

Pri izradbi novih nastavnih planova i programa kojima je ishodište u tradiciji i kulturi Dubrovnika Sveučilište se usmjerava praćenju potreba gospodarstva i društvene zajednice, uz istodobno uvođenje suvremenih metoda i tehnologija kako bi djelovalo u skladu s kulturološkim promjenama koje proizlaze iz naprednih potreba društva znanja i gospodarstva utemeljenog na znanju, a u suvremenim globalizacijskim procesima su neminovne. Programi za cjeloživotno obrazovanje fleksibilno su osmišljeni, interdisciplinarni i tematski usmjereni.

Studijskim programima studentima se žele pružiti najnovije znanstvene spoznaje i na njima temeljene vještine, kojima se oni osposobljavaju radi rješavanja teorijskih i praktičnih zadaća iz znanstvenih područja, tj. znanstvenih grana, te za znanstveno istraživački rad.

O E-UČENJU

E-učenje predstavlja visokokvalitetni proces obrazovanja u kojem nastavnici i studenti aktivno surađuju s ciljem postizanja zadanih obrazovnih ciljeva. Pri tome intenzivno koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za stvaranje prilagodljivog virtualnog okruženja u kojem razvijaju i koriste multimedijalne interaktivne obrazovne materijale, ostvaruju međusobnu komunikaciju i suradnju, studenti izvršavaju pojedinačne ili grupne zadatke i projekte, te provode kontinuiranu samoprovjeru i provjeru znanja.

Definicija

E-učenje (engl. e-learning) je proces obrazovanja (proces učenja i podučavanja) uz uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije, koja doprinosi unapređenju kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja.

Oblici

Ovisno od intenziteta i načina uporabe informacijske i komunikacijske tehnologije (dalje u tekstu: ICT) u obrazovnom procesu razlikujemo više oblika e-učenja: od primjene elementarnih ICT alata u klasičnom obliku nastave (engl. face-to-face ili F2F), pa preko mješovite nastave (engl. blended, mixed mode ili hybrid), koja predstavlja kombinaciju klasične nastave u učionici i nastave uz uporabu naprednih mogućnosti ICT, pa do nastave koja je uz uporabu ICT organizirana u potpunosti na daljinu (engl. fully online). Za uspješnost i učinkovitost primjene e-učenja, odnosno uspješnost primjene ICT u obrazovanju, važno je odabrati takav način i pristup koji je prilagođen potrebama konkretnog kolegija, kao i stvarnim mogućnostima i potrebama nastavnika i studenata prema kojima nastavnik, kao mentor, koordinira i potiče obrazovni proces dodijeljujući studentu aktivnu ulogu unutar odgovornosti za ishode obrazovanja.

Mogućnosti koje pruža uvođenje e-učenja

E-učenje podržava kvalitetnu i efikasniju nastavu, fleksibilnost studijskih programa, individualni pristup svakom studentu, učinkovitu uporabu raspoloživih fizičkih i virtualnih resursa, kontinuitet procesa e-učenja, uključivanje novih ciljnih grupa u obrazovne procese, intenzivnu komunikaciju među sudionicima u obrazovnom procesu, neograničen protok informacija i ostvarivanje suradnje, te pridonosi unapređenju komunikacija na Sveučilištu.

Putem e-učenja studenti mogu upoznati nove modele učenja podržane tehnologijom, poput kolaborativnog učenja koje omogućuje stvaranje "zajednica koje uče", ne samo sa članovima svoje uže studijske grupe nego i sa studentima iz drugih sredina, kako domaćih tako i međunarodnih, a što pridonosi razmjeni podataka i unapređenju znanosti i kulture.

E-učenje omogućuje bolju povezanost akademske zajednice s gospodarstvom koje se i tim putem može uključiti u razvoj i organizaciju studijskih programa, posebno onih koji se odnose na cjeloživotno obrazovanje, čime se omogućuje studiranje onima kojima zbog logističkih poteškoća studiranje nije dostupno, revitalizacija ruralnih i otočkih mjesta, kao i unapređenje turističke ponude.

E-učenje omogućuje Sveučilištu da se aktivnije i intenzivnije uključi u kontinuirano cjeloživotno obrazovanje građana Hrvatske i da se suoči i s konkurencijom i izazovima rastućeg nacionalnog, ali i globalnog tržišta obrazovanja koje zahvaljujući i implementaciji e-učenja postaje dostupno svugdje i svima.

VIZIJA E-UČENJA (željeno stanje na Sveučilištu u Dubrovniku na kraju razdoblja, tj. 2010. godine)

U obrazovnim procesima Sveučilište u Dubrovniku, za rad studenata i nastavnika omogućuje poticajno, uređeno i stabilno okruženje koje osigurava uspjeh u promjenama sustava obrazovanja i naporima za postizanje nove razine kvalitete.

Sveučilište prepoznaje potrebu, potiče i planira uvođenje kvalitativnih promjena u organizaciju obrazovnog procesa i izvođenje nastave, nastojeći smanjiti sve veći raskorak između znanja stečenog formalnim i tradicionalnim obrazovanjem i zahtjeva i potreba suvremenog tržišta rada, gospodarstva i društva utemeljenog na znanju. Vještine stečene tijekom studija predstavljaju temelj za cjeloživotno obrazovanje i daljnje samostalno učenje i znanstveno utemeljeno prikupljanje i tumačenje podataka i informacija.

E-učenje predstavlja sinonim za moderno i kvalitetno obrazovanje, a tehnologije e-učenja i općenito informacijske i komunikacijske tehnologije mogu i trebaju biti katalizator promjena i učinkovito sredstvo za ostvarivanje promjena i provedbu načela Bolonjske deklaracije na Sveučilištu u Dubrovniku.

Informacijska i komunikacijska tehnologija je harmonično primijenjena u obrazovnom procesu na način da nastavnicima i studentima omogućava komuniciranje i učinkovitu suradnju unutar cjelovitog sveučilišnog virtualnog okruženja za učenje i podučavanje.

MISIJA (uloga e-učenja)

U kontekstu vlastite misije Sveučilište u Dubrovniku prilagođava se promjenama u napretku znanosti, promjenama u nastavnim metodologijama te odgovara na potrebe studenata i očekivanja zaposlenika i zajednice, nastojeći promovirati Sveučilište kao instituciju svjetske kvalitete kako bi se privukli što bolji studenti, domaći ili strani, promičući i međunarodnu, posebice europsku suradnju u visokomu obrazovanju i u znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti, pridonoseći time i razvoju lokalne zajednice.

Sustavno uvođenje e-učenja doprinosi kvaliteti sveučilišnog obrazovanja kroz stvaranje okruženja u kojem se potiče i omogućuje aktivna suradnja nastavnika i studenata. Uvođenjem e-učenja unapređuje se i znanstveno-istraživački rad i otvara prostor za programe cjeloživotnog učenja, ostvaruje značajnija društvena uloga i povećava konkurentnost Sveučilišta u domaćem i međunarodnom okruženju

Uvođenjem e-učenja na Sveučilištu u Dubrovniku, ne namećući određene modele nastave i ne ograničavajući autonomiju sveučilišnih nastavnika da odlučuju o optimalnom obliku nastave, nastojat će se:

- unaprijediti kvalitetu sveučilišnog obrazovanja
- omogućiti nastavnicima i studentima ostvarivanje novih uloga u obrazovnom procesu
- povećati konkurentnost Sveučilišta i sveučilišnih studijskih programa
- osposobiti studente za uporabu tehnologija cjeloživotnog učenja

TEMELJNE ODREDNICE

1. Sveučilište u Dubrovniku, omogućujući razvoj i uvođenje inovativnih i efikasnih tehnoloških i pedagoških rješenja u obrazovne procese, podržava i aktivno potiče e-učenje, odnosno primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije u učenju i podučavanju na svim razinama sveučilišnog obrazovanja. E-učenje je legalan i poželjan način učenja i podučavanja na Sveučilištu u Dubrovniku.
2. E-učenje je sastavni i integralni dio procesa sveučilišnog obrazovanja. Odjeli Sveučilišta trebaju prepoznati i primijeniti onaj oblik e-učenja koji je primjeren području obrazovanja, odnosno konkretnom studiju i/ili kolegiju. Nastoji se pronaći adekvatan način primjene metoda i tehnologija e-učenja te ih pažljivo, ali učinkovito i na način prilagođen stvarnim uvjetima i okolini integrirati u procese obrazovanja na Sveučilištu te pri tome trajno razvijati kulturu izvrsnosti, kako u svakodnevnom radu nastavnika tako i u poticanju temeljitog i ozbiljnog studiranja studenata, a sve s ciljem postizanja kvalitete visokoškolskog rada.
3. Sveučilište u Dubrovniku podržava prihvaćanje zajedničkih standarda i preporuka za izradu i uporabu obrazovnih materijala za e-učenje, kao i stvaranje zajedničkih, sveučilišnih repozitorija obrazovnih materijala za e-učenje
4. Sveučilište u Dubrovniku brine se za održivost i razvoj e-učenja, osiguravajući potrebne preduvjete, kroz sustavno planiranje aktivnosti i osiguravanje resursa za primjenu e-učenja, kroz kontinuiranu podršku nastavnicima i vrednovanje i priznavanje njihovih rezultata u primjeni e-učenja, kroz izgradnju i održavanje infrastrukture, te kroz poticanje, sufinanciranje izrade i promociju kvalitetnih obrazovnih materijala za e-učenje.